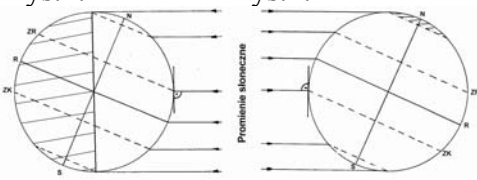

MODEL ODPOWIEDZI SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA II

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczeni odpowiedzi
35.	a) kolejno od lewej: Rys.1. 22.VI, Rys.2. 22. XII b) Rys.1. Rys.2. 	0 - 3	a) za wpisanie dat pod dwoma rysunkami ..... 1 pkt b) za poprawne zaznaczenie obszaru występowania nocy ..... 1 pkt za poprawne zaznaczenie obszaru występowania nocy polarnej ..... 1 pkt
36.	$\varphi = 90^{\circ} - h + 23^{\circ}27'$ lub $\varphi = 90^{\circ} - h + 23^{\circ}30'$ $\varphi = 90^{\circ} - 77^{\circ}27' + 23^{\circ}27'$ lub $\varphi = 90^{\circ} - 77^{\circ}27' + 23^{\circ}30'$ $\varphi = 36^{\circ}N$ lub $\varphi = 36^{\circ}03'N$ lub inny poprawny sposób obliczenia	0 - 2	za poprawny sposób obliczenia ..... 1 pkt za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik ..... 2 pkt <i>odpowiedzi nie zalicza:</i> - podanie samej wartości liczbowej szerokości geograficznej, - podanie samego wyniku bez zapisu obliczeń.
37.	a) warstwy nieprzepuszczalne: B, D warstwa wód artezyjskich C b) Warszawa, Łódź	0 - 4	a) za podanie oznaczenia: 2 warstw nieprzepuszczalnych ..... 1 pkt 1 warstwy wodonośnej ..... 1 pkt b) za podanie nazw: 1 miejscowości ..... 1 pkt 2 miejscowości ..... 2 pkt
38.	A. akumulacja, wody polodowcowe (fluwioglacjalne), B. erozja (względna), rzeki (wody płynące), C. erozja (wsteczna, względna), rzeki (wody płynące), D. akumulacja, morze (prądy przybrzeżne, prądy morskie, fale morskie).	0 - 4	za każdy poprawnie wypełniony wiersz ..... po 1 pkt
39.	a) 5 - 1 - 4 - 3 - 2	0 - 3	a) za podanie wydarzenia najstarszego i najmłodszego ..... 1 pkt

	b) skały osadowe		za uporządkowanie wszystkich wydarzeń ..... 2 pkt b) za podanie nazwy grupy skał ..... 1 pkt
40.	np. - pozyskiwanie cennych gatunków drzew (heban, mahoń, balsa), - zajmowanie obszaru lasów pod uprawę, - zakładanie pastwisk, - eksploatacja surowców mineralnych, - rozwój osadnictwa, - budowa infrastruktury transportowej.	0 – 3	za podanie: 2 przyczyn ..... 1 pkt 3 przyczyn ..... 2 pkt 4 przyczyn ..... 3 pkt
41.	a) ryft (B) b) np.: długie, wąskie, głębokie, leżące w rowie tektonicznym c) np.: - wschodnia Afryka, przez którą przebiega ryft może oderwać się od kontynentu, - powstanie nowa wyspa. - trzęsienia ziemi, - wulkanizm, - rowy, uskoki tektoniczne.	0 - 5	a) za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt b) za podanie: 2 cech ..... 1 pkt 3 cech ..... 2 pkt c) za podanie: 2 konsekwencji ..... 1 pkt 3 konsekwencji ..... 2 pkt
42.	np.: - w miarę wzrostu odległości od morza rosną roczne amplitudy temperatury powietrza, - wschodnie i zachodnie krańce kontynentu wyróżniają się łagodnymi zimami i niezbyt gorącymi latami, - im dalej od morza, tym lato jest cieplejsze, - im dalej od wybrzeża, tym zima jest bardziej mroźna, - wraz ze wzrostem odległości od morza maleje roczna suma opadów, - wraz ze wzrostem odległości od morza rośnie udział opadów letnich w rocznej sumie opadów.	0 - 4	za każdą poprawnie sformułowaną prawidłowość ..... po 1 pkt

43.	<p>1-C długi okres wegetacji, 2-D położenie na platformie wschodnioeuropejskiej, 3-F położenie w dorzeczu Odry, 4-A położenie na obszarze fałdowania alpejskiego.</p>	0 – 4	<p>za poprawne przyporządkowanie: 1 cechy ..... 1 pkt 2 cech ..... 2 pkt 3 cech ..... 3 pkt 4 cech ..... 4 pkt</p>
44.	<p>Kolejność zdarzeń w schemacie: E A F B</p>	0 – 3	<p>za ułożenie w ciągu przyczynowo-skutkowym: 2 kolejnych zdarzeń ..... 1 pkt 3 kolejnych zdarzeń ..... 2 pkt 4 kolejnych zdarzeń ..... 3 pkt</p>
45.	<p>1. warmińsko-mazurskie, np.: - tereny te zostały zasiedlone po II wojnie światowej przez ludność głównie młodą, współczynnik przyrostu naturalnego był tam wysoki i nadal pozostaje wyższy niż w kraju <i>lub</i> - jest to „echo” najwyższego przyrostu naturalnego notowanego na tym obszarze po II wojnie światowej.</p> <p>2. podkarpackie, np.: - tradycje rodziny wielodzietnej (wielopokoleniowej, utrwalona tradycja stabilności rodziny) <i>lub</i> przewaga ludności wiejskiej na tym obszarze.</p>	0 - 2	<p>za podanie wyjaśnienia dla: 1 województwa ..... 1 pkt 2 województw ..... 2 pkt</p>
46.	<p>Problemy, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie wydatki państwa na emerytury i renty, - rosnące wydatki państwa na opiekę społeczną, zdrowotną, - wzrost liczby osób starszych, niepełnosprawnych, - zmniejszanie się liczby ludności kraju, - niedobór siły roboczej na rynku pracy, - konieczność pozyskiwanie siły roboczej za granicą. 	0 – 2	<p>za podanie: 1 problemu ..... 1 pkt 2 problemów ..... 2 pkt</p>
47.	<p>a) kraj wysoko rozwinięty – 3 b) kraj słabo rozwinięty – 1</p>	0 - 2	<p>za poprawne podpisanie: 1 kraju ..... 1 pkt 2 krajów ..... 2 pkt</p>
48.	a)	0 – 4	a)

	śląskie, opolskie b) A, C, D		za podanie nazw: 2 województw ..... 1 pkt b) za podanie: 1 cechy ..... 1 pkt 2 cech ..... 2 pkt 3 cech ..... 3 pkt
49.	1) Egipt, 2) Indie, 3) Niemcy, 4) Rosja.	0 - 4	za każdy poprawny dobór kraju ..... po 1pkt
50.	Rzym – Włochy – chrześcijaństwo/katolicyzm Fatima –Portugalia – chrześcijaństwo/katolicyzm Mekka – Arabia Saudyjska - islam Varanasi – Indie – hinduizm.	0 - 4	za poprawne wypełnienie: 2-3 komórek ..... 1 pkt 4-5 komórek ..... 2 pkt 6-7 komórek ..... 3 pkt 8 komórek ..... 4 pkt
51.	a) B, D b) B c) Kanada, Australia, Brazylia	0 - 4	a) za podanie wyłącznie dwóch krajów ..... 1 pkt b) za poprawną odpowiedź ..... 1 pkt c) za podanie nazw: 2 krajów ..... 1 pkt 3 krajów ..... 2 pkt
52.	A, E, F	0 – 3	za podanie: 1 czynnika ..... 1 pkt 2 czynników ..... 2 pkt 3 czynników ..... 3 pkt
53.	a) spadek lub spadek i stabilizacja b) np.: - wzrost kosztów wydobycia, - spadek zapotrzebowania na węgiel w przemyśle, - upadek wielu zakładów przemysłu energochłonnego, - zmniejszenie zużycia energii przez przemysł i ludność, - spadek eksportu węgla.	0 - 4	a) za podanie poprawnej odpowiedzi ..... 1 pkt b) za podanie: 1 przyczyny ..... 1 pkt 2 przyczyn ..... 2 pkt 3 przyczyn ..... 3 pkt

54.	<p>Konsekwencje dla stanu środowiska, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mniejsze zapylenie atmosfery, - poprawa jakości wód, - zmniejszenie ilości hałd, - poprawa stanu roślinności, - zmniejszenie ilości (natężenia) tąpnięć. 	0 - 2	<p>za podanie: 1 konsekwencji ..... 1 pkt 2 konsekwencji ..... 2 pkt</p>
55.	<p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrownie ciepłone opalane węglem brunatnym zlokalizowane są w miejscu występowania złóż tego surowca, - największe skupisko elektrowni opalanych węglem kamiennym znajduje się w miejscu występowania największych złóż węgla kamiennego (Zagłębie Górnoląskie), - duże elektrownie ciepłone zlokalizowane są nad rzekami, - elektrownie wodne przepływowe głównie zlokalizowane są na górskich rzekach - elektrownie ciepłone zlokalizowane są w dużych miastach. 	0 - 3	za każdą prawidłowość ....po 1 pkt
56.	<p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przymusowa lokalizacja w miejscu występowania złóż węgla brunatnego, - duża emisja pyłów i gazów (ze względu na niskie parametry energetyczne węgla brunatnego), - degradacja środowiska w wyniku dużego opadu pyłów i emisji gazów. 	0 - 2	<p>za podanie: 1 wady ..... 1 pkt 2 wad ..... 2 pkt</p>
57.	<p>Huta w Szczecinie Zalety lokalizacji huty w Szczecinie, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalny rynek zbytu (stocznia w Szczecinie), - zasoby wody, - dostęp do portu morskiego (możliwość importu rudy, eksportu stali), - tanie połączenie transportowe Odrą z GOP (dostawa węgla kamiennego). <p>Huta w Krakowie</p>	0 - 4	<p>za wybór huty ..... 1 pkt <i>(tylko w przypadku podania przynajmniej jednej zalety lokalizacji)</i></p> <p>za wybór huty bez uzasadnienia ..... 0 pkt</p> <p>za podanie: 1 zalety lokalizacji ..... 1 pkt 2 zalet lokalizacji ..... 2 pkt 3 zalet lokalizacji ..... 3 pkt</p>

	Zalety lokalizacji huty w Krakowie, np.: - bliskość bazy surowcowej, - zasoby wody, - zaplecze naukowo-techniczne, - dogodne położenie komunikacyjne, - rynek zbytu, - bliskie sąsiedztwo GOP.		
58.	a) przewozy pasażerów b) np.: - upadek dużych zakładów przemysłowych, (spadek przewożonych ładunków koleją), - gwałtowny rozwój motoryzacji i wzrost ilości przewożonych ładunków transportem samochodowym, - zamykanie nierentownych linii kolejowych, - wzrost bezrobocia (zmniejszenie przewozów pasażerów).	0 - 4	a) za prawidłowy wybór cechy transportu ..... 1 pkt b) za podanie: 1 przyczyny ..... 1 pkt 2 przyczyn ..... 2 pkt 3 przyczyn ..... 3 pkt
59.	Azja –1. Damodar, 3. Kuźniecki Afryka – 8. Shaba, 9. Witwatersrand Ameryka Północna – 7. Przyjeziorny, 6. Nadatlantycki Europa – 5. Moskiewski, 2. Doniecko –Naddnieprzański	0 – 4	za poprawnie dobrane okręgi 2-3 ..... 1 pkt 4-5 ..... 2 pkt 6-7 ..... 3 pkt 8 ..... 4 pkt
60.	Pozytywne następstwa dla krajów słabo rozwiniętych, np.: - rozwój społeczeństwa wiedzy poprzez szybką wymianę informacji, - rozwój gospodarczy wskutek inwestycji kapitału zagranicznego, - ułatwienia w migracji ludności, - poprawa zaopatrzenia rynku w towary, w tym znanych marek światowych, - tworzenie nowych miejsc pracy przez kapitał zagraniczny. Negatywne następstwa dla krajów słabo rozwiniętych, np.: - marginalizacja społeczeństw z powodu nieprzystosowania się do wymogów kwalifikacyjnych, - rozwój kultury masowej, która	0 - 2	za podanie następstw: 2 pozytywnych ..... 1 pkt 2 negatywnych ..... 1 pkt lub za podanie następstwa 1 pozytywnego i 1 negatywnego ..... 1 pkt

	<p>może zagrażać kulturze narodowej, regionalnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - złe warunki pracy, - wyzysk ludności krajów słabo rozwiniętych przez międzynarodowe firmy, - możliwość spekulacji finansowych (ze względu na ograniczone możliwości kontroli wielkich korporacji). 		
61.	<ul style="list-style-type: none"> A. (-) B. (+) C. (-) D. (+) 	0 - 3	<p>za poprawne oznaczenie:</p> <p>2 cech ..... 1 pkt</p> <p>3 cech ..... 2 pkt</p> <p>4 cech ..... 3 pkt</p>
62.	<p>Przyrodnicze przyczyny, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - występowanie wiecznej zmarzliny, - mroźny, kontynentalny klimat, - słabe gleby, - rozległe obszary leśne (tajga), - występowanie na północy dni i nocy polarnych. 	0 - 3	<p>za podanie:</p> <p>1 przyczyny ..... 1 pkt</p> <p>2 przyczyn ..... 2 pkt</p> <p>3 przyczyn ..... 3 pkt</p>
63.	<p>a)</p> <p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapa ukazuje przestrzenne zróżnicowanie zjawiska według wszystkich krajów świata, - tabela pozwala przekazać wartości bezwzględne zjawiska w wybranych krajach świata. <p>b)</p> <p>kartogram</p>	0-3	<p>a)</p> <p>za podanie zalety prezentacji zjawiska w tabeli ..... 1 pkt</p> <p>za podanie zalety prezentacji na mapie ..... 1 pkt</p> <p>b)</p> <p>za podanie nazwy metody ..... 1 pkt</p>
64.	<p>np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analfabetyzm, - duży odsetek ludzi żyjących w biedzie (bieda), - głód, - wysoka śmiertelność niemowląt, - krótka trwałość życia, - niski poziom opieki społecznej, medycznej, - wysoka bezdomność (patologie społeczne). 	0 - 2	<p>za podanie:</p> <p>2 problemów ..... 1 pkt</p> <p>3 problemów ..... 2 pkt</p>
65.	<p>Kraje wysoko rozwinięte, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szybkie tempo życia, 	0 - 4	za podanie dla krajów wysoko

	<ul style="list-style-type: none"> - duże zaangażowanie w pracę zawodową, - stres. <p>Kraje słabo rozwinięte, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - słaba opieka lekarska, - nie przestrzeganie zasad higieny, - bieda społeczeństwa, - niewłaściwy sposób odżywiania się, - brak szczepień ochronnych.	<p>rozwiniętych:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 przyczyny ..... 1 pkt 2 przyczyn ..... 2 pkt <p>za podanie dla krajów słabo rozwiniętych:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 przyczyny ..... 1 pkt 2 przyczyn ..... 2 pkt
--	---	---